

LIETUVIŲ ŠGOS BRAZILIJOS
ORGANAS
LEIDZIA SPAUDOS D-JA
«SVIESA»
Redakcijos ir Administracijos
adresas:
„LIETUVIS“
Rua Bandeirantes, 92,
Caixa Postal, 1764.
Tel. 4-0159
São Paulo. — Brasil.

LIETUVIS

JORNAL LITHUANO

Prenumeratos kaina:

Brazilijoje metams 10 milreisu, pusem.
6 milreisal.
Užsienin metams 15 milr. pusem.
8 milreisal.
Atskiras numeris 300 reisu
Redakcija atidaryta nuo 12 iki 4 v. v.

Atsakomasis redaktorius
Dr. Egaz Muniz.

8-ti METAI.

SÃO PAULO, 1936 m. Lapkričio - Novembro mėn. 21 d.

NR. 47 (411)

Mokslo metams baigiantis.

Šio mėnesio pabaigoje baigiasi šio mokslo metai visose mūsų mokyklose. Dalis lietuvių mokinių šmet baigia pradžios mokslą ir daugiau į mokyklą neįeina. Iš mokyklos išeja vienai iš jų eilė dirbti į fabrikus, dirbtuves, kiti, kurių tėvai geriau gyvena, gal but, leis tęsti mokslą toliau.

Dabar kaip tik yra laikas visiems tėvams ir globėjams susirūpinti tų vaikų ateitimi. Reažonais, kad šiek tiek laikams gerėjant daugelis tėvų įstengs savo vaikučius leisti į aukštesnes mokyklas. Čia ir svarbu tos aukštesnės mokyklos parinkimas.

Daugelis lietuvių tėvų mano, kad jų vaikų ateitis yra ankštavam moksle, kad tik gimnazijos ir kitas aukštesnės ir aukštas mokyklas baigę jų vaikai turės nuolatinę duoną. Tai didelė klaida. Tą klaidą jau šiandien gerai suprato Lietuvos žmonės, kurie visais galimais būdais stengėsi iš savo vaikų padaryti baltarusius valdininkus, tarnautojus, mokytojus ir kitus tam panašius inteligentus. Lietuvoj šiandien jaučiamas inteligentų perteklius. Daugelis inteligentų yra be darbo ir be tarnybos. Ne geresnė padėtis ir čia, ypatinai svetimtaučiams. Kad ir aukštąjį mokslą baigusiam svetimšaliui čia įsikurti sunku. Sunku gauti žmonišką tarnybą su geresniu atlyginimu. Čia mes negalime pretenduoti savo vaikų į

valdininkus, tarnautojus ir kitus aukštesnius ponus.

Gyvenimo praktika rodo, kad ne tik čia, Brazilijoje, bet ir visur kitur geriausiai gali išsikurti, žmonišką darbą gauti ir gerai uždirbti tik įvairūs geri amatininkai ir specialistai. Mums lietuviams irgi reikia stengtis, kad mūsų vaikučiai geriau už mus išsikurtų, geriau uždirbtų ir geriau gyventų. Todėl jau nuo dabar pradėkime rūpintis savo vaikučių ateitimi. Jei galime leisti juos į aukštesniąją mokyklą, tai tik į specialinę arba amatų.

Ne valdininkų ir tarnautojų laukime iš savo vaikučių, bet gerų specialistų, amatininkų ir tikrų darbo žmonių. Tik tokiems žmonėms Brazilijoje ateitis tikra.

Kol kas savos jokios amatų nei specialinės mokyklos neturime, tačiau jų Brazilijoje yra daug, nors jos ir ne mūsų. Ir tik jose mūsų vaikučiai gali pasidaryti žmonėmis, baigę tokią mokyklą gauti gerai apmokamą darbą ar tarnybą.

Tačiau ir amatų bei specialiųjų mokyklų yra visokių. Reikia ir čia padaryti pasirinkimą.

Kitą kartą teks pakalbėti apie São Paulo miesto esamas amatų ir specialines mokyklas ir kuriuos iš jų tinkamesnės ir geresnės mūsų vaikams.

Kuriama Baltijos kraštų jaunuomenės santarvė.

Prieš dvejus metus Baltijos valstybėms sudarius politinę santarvę, tarp šių kraštų prasidėjo dang gyvenimui ir glaudesnis visų sričių gyvenimas. Pirmiausia tai pajuto visuomeninės ir jaunimo organizacijos. Dabar Lietuvos jaunimo organizacijos išėmė sumanytą artimiausiu laiku įsteigti Baltijos kraštų jaunimo santarvę. Šiam sumanymui jau pritarė Latvijos ir Estijos jaunuomenės organizacijos. Spatių mėnesio viduryje jaunuomenės santarvės steigimo reikalais Rygoje įvyko pasitarimas, kuriame buvo nutarta, kad Baltijos kraštų jaunimo santarvę reikia įsteigti artimiausiu laiku. Šioje santar

vėje iš Lietuvos pusės dalyvauti skaita, jaunuomenė ir pavasarininkai Baltijos kraštų mokslus einantioji jaunuomenė jau seniau turi įsteigusi savo sąjungą, kuri yra žinoma SELL vardu, t. y. Suomijos, Estijos, Lietuvos ir Latvijos studentų sąjunga. Ši sąjunga veikia jau vienuolika metų ir yra nemažai padariusi Baltijos kraštų jaunuomenės suartinimo srityje. Dabar gi, įsteigusi Baltijos kraštų kitų jaunuomenės organizacijų santarvę, Lietuvos, Latvijos ir Estijos jaunuomenės tarpe prasidės tikrai glaudus ir sveikintinas bendradarbiavimas.

Tsb.

Gruodžio mėn. įvyks Baltijos užsienių reikalų ministrų konferencija.

Šių metų rudens eilinę Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienių reikalų ministrų konferencija yra numatyta sausio mėn. gruodžio mėn. pradžioje Estijos sostinėje Taline. Šioje konferencijoje Baltijos užsienių reikalų ministrai svarstys eilę klausimų, susijusių su tarp tautine politine padėtimi. Ši padėtis Baltijos valstybės dabar daug daugiau domina, nes, kaip žinoma, rugsėjo mėn.

Latvija, kaip Baltijos santarvės atstovė, buvo išrinkta į Tautų sąjungos tarybą. Be tarptautinės politikos klausimų, konferencijoje bus apsvairstyti ir visos trys valstybės liečiantieji tarpusavės politikos ir ekonomijos reikalai.

Tsb.

Lietuviškai mokyklai du šimtai metų.

Neseniai Klaipėdos krašte, Žemaitkiemio lietuviškai mokyklai šnejo du šimtai metų nuo jos įsteigimo. Tai

PIRMAS LIETUVIŠKAS PAPIROSO FABRIKAS A. FELMAMAS IR & CIA LTD.

čekiais, čekiais... Daugybė čekių. Kiekvienam pokely, be čekių, yra dar ir kuponai, už 10 kuponų duodama artistiška fotografija. Noreikalinga kolekcija. 10 pokelių — 10 kuponų ir 10 kuponų fotografija.

yra bene seniausia lietuviška mokykla visoje Lietuvoje. Šios reikėmingos sukurtojos buvo plačiai paminėtos. Tuo tikslu buvo suruoštas iškilmingas aktas kuriame dalyvavo Klaipėdos krašto gubernatoriaus ir direktorijos atstovai ir didžiulės minios apylinkės gyventojų.

Tsb.

Lietuva baigia susitarti su Sovietų Rusija.

Prieš dvejus metus tarp Lietuvos ir Sovietų Rusijos buvo sudaryta prekybos sutartis. Tačiau dabar tos sutarties galiojimo laikas baigiasi. Dėl to neseniai tarp abiejų kraštų buvo pradėtos naujos derybos prekybos sutarčiai sudaryti. Derybos eina gana sklandžiai ir tikimasi jas netrukus sėkmingai baigti. Lietuva Sovietų Rusijai paduoda arklius, raguočius, kitesius ir kitus gyvulius. Dėl to abiejų kraštų prekybiniam susitarimui tiek Lietuvoje, tiek Sovietų Rusijoje duodamas nemažos reikšmės.

Tsb.

Gamtos prajavas.

Mūsų korespondentas iš Jatahy (Estado de S. Paulo) praneša, kad lapkričio 12 dieną vienoje brazilų sėjimoje gimė kūdikis, kuris buvo daugiau panašus į žvyrį, negu į žmogų. Kūdikis turėjo po 8 rankų pirštus, kojos buvo panašios į tigro ir lūpos buvo akelios, bet panašios į žmogaus. Kūdikis tą patį dieną mirė. Tas keistas gamtos prajavas padarė didelio įspūdžio vietos gyvenimojams.

Madrido miestas virto baltųjų karo lauku.

Jau antra savaitė Madrido mieste eina žiaurūs mūšiai tarp nacionalistų ir ekstremistų valdžios šalininkų. Iš abiejų pusių per šias kantynes žuvo šimtai žmonių ir tūkstančiai sužeisti.

Nuo artilerijos ir lėktuvų ugnies sudėgė daugybė gyvenamųjų ir negyvenamųjų namų. Legalistai Madrido gatvėse išstatė didžiules barikadas ir, nežiūrint į smarkų nacionalistų puolimą, vis dar stipriai laikosi.

Skandūs Ispanijos įvykiai kelia didelį nerimą Europoje.

Prezidento problema Brazilijoje.

Jau ilgą laiką tarp didžiųjų Brazilijos politinių partijų eina pasitarimai dėl būsimos Brazilijos Respublikos prezidento. Dabartinio Prezidento Getulio Vargas kadencija baigiasi ir iki šiol dar neausirta dėl kandidatų į prezidentus.

Saavedra Llamas Brazilijoje

Grįždamas iš Ženevos Argentinos užsienių reikalų ministras Saavedra Llamas sustojo Rio de Janeiro mieste, kur buvo iškilmingai sutiktas. Argentinos ministrai iškilmingai pagerbė ir Brazilijos federalinius seimas.

Vokietija vėl sulaužė Versalės sutartį.

Iš Berlyno pranešama, kad «Reicho» vyriausybė nutarė panaikinti Versalės taikos sutarties 12-ąjį punktą, kuriame nustatyta tarptautinė navigacija Elbos Oderio. Nenuo ir Danubijos upėmis. Minėtų upių navigacija priklauso tarptautinei komisijai. Deber Vokietija pranešė visoms suinteresuotoms valstybėms, kad tokios komisijos daugiau nepripažinanti.

Su vokiečių žygis labai nustebino visas didžiausias Europos valstybes. Europos spauda, komentuojuama šį vokiečių žygį pažymi, kad pasaulis turįs rimčiau atkreipti dėmesį į Hitlerio politiką, nes ji darosi kaskart pragaištingesnė Europos taikai.

LIETUVOJE

Del darbinukų, vykstančių į Latvija.

Spaliu mėn. 15 d. įvykusiame seimo plenumo posėdyje septyni tautos atstovai pateikė vėdas ir žemės ūkiu ministeriams paklausimą dėl lauko darbinukų, kurie praėjusią vasarą buvo išvykę į Latviją. Klausiamas, kas mano ma daryti, kad ateinančiais metais darbininkai į Latviją nebūtų leidžiami nes kai kurios vietose, ypatinai šiaurės Lietuvoje, esą trūksta lauko darbinukų. Taip pat pateiktas paklausimas ir teisingumo ministeriui, kuriame klausiamas, ar kas nors daroma, kad Lietuvoje būtų įsteigta administracinis teismas.

Tamė pačiame posėdyje svarstytas valstybės kontrolės organų nutarimas skusti įstatymo projektą, kuris perduotas specialiai komisijai papildyti ir pataisyti.

Po to priimtas švietimo ministerios etatų pakeitimas ir pakeistas tautos atstovams atlyginti įstatymas.

Naujas Klaipėdos krašto gubernatorius.

Kaunas. Elta. Valstybės Prezidentu aktu, Klaipėdos krašto gubernatorių V. Kurkauskas, juo paties prašymu, nuo spalio 15 d. atleistas iš savo pareigų. Nuo tos pačios dienos Klaipėdos krašto gubernatoriumi paskirtas J. Kubilius.

Buvęs gubernatorių V. Kurkauskas paskirtas Prekybos ir Pramonės Rūmų pirmininku.

Lietuvos skautų tautinė stovykla bus 1938 metais.

1938 metais sneis 20 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo ir 20 metų, kai Lietuvoje įsistėgė skautų brolija. Šioms reikšmingoms sukaktėms paminėti yra nutarta 1938 metais suruošti didelę Lietuvos skautų tautinę stovyklą. Į stovyklą bus pakviesta ta skautų ir iš užsienio. Be to, 1938 m. manoma susaukti antrąjį pasaulio lietuvių kongresą, o tais metais įvyks

tančiai didžiulei Lietuvos dainų šventei jau dabar sparčiai ruošiamasi.

Tsb.

Žiemą bedarbiai dirbs naudingus darbus.

Iki šiol savivaldybės viešuosius darbus dirbdavo gana didelis skaičius bedarbių ir darbai būdavo vykdomi ne būtino reikalingumo, todėl savivaldybės negalėdavo patenkinti bedarbių reikalavimų.

Kauno miesto savivaldybė, ruošdama ateinančių metų viešųjų darbų planą, stengeisi parinkti tokius darbus, kurie yra miestui neatsieotinai reikalingi. Be to, jei iš viešųjų darbų fondo bus paskirta atitinkama suma pinigų paruošiamies darbams atlikti dar prieš viešųjų darbų sezoną, tai ateinančią sezoną bedarbių uždarbis bus kiek galima didesnis. Bedarbiams uždarbį padidinti palengvins dar toji aplinkybė, kad ateinančią žiemą, dėl pagerėjusių aplinkybių, bedarbių skaičius busiųs daug mažesnis, negu perėitą žiemą.

Taip pat bedarbiams bus duodami tobulėsi franklai, kad darbas būtų naidesnis.

Nori pratesti Lietuvos SSSR Perekbos sutartį.

Neužilco pasibailes Lietuvos - SSSR prekybos sutarties terminas. Teiko patirti, kad daroma pastangų minterią sutartį pratesti vienoreiems metais.

Rengiamas valstybės tarnautojų pašalpu įstatymas.

Finansų ministerijoje paruoštas valstybės tarnautojams bei jų šeimoms pašalposms teikti įstatymo projektas. Projekte numatoma pinigines pašalpas bei medicinos pagelba ligoje, nelaimėje ir senatėje. Be gydymoju patarnavimų chirurginiui ir kitokiui operacijai, yra numatyta ir pagelba gimdyvėms, dantų gydymas, aprūpinimas vaistais ir gydymo reikmenimis, o taip pat ligo-

nių gydymas liginėse, klinikoje bei sanatorijose. Įstatymas jau išsiuntinetas susiteresuotoms įstaigoms susipažinti.

Lietuvoje dabar veikia 23 amatų mokyklos.

Švietimo ministerija šiais metais yra numaciusi perreformuoti visas amatų mokyklas ir kursus. Kai kurie amatų kursai jau uždaryti. Visiems veikiantiems amatų kursams bus nustatyta specialios mokslu programos, kuriu amatų mokyklų vedėjai turės grieftai prisitaikyti.

Amatų mokyklose bus suvienodinta mokslu programa.

Dabartiniu metu visoje Lietuvoje veikia 23 amatų mokyklos.

Be mokyklų, Lietuvoje veikia dar 30 įvairiu specialybiu amatininkams kursai.

A. Šančių gyventojai praso tilto.

Vytauto kalno ir Aukštųjų Šančių gyventojai prašo Kauno miesto savivaldybė, kad susisiekimui tarp šių vietu pagerinti būtų pastatytas tiltas per Tu neio gatvė. Nurodoma, kad, šj tiltą pastaciūs, žymiai prasiplėstų Aukštųjų Šančių priemiestis.

Naujas Ž. Ū. R. direktorius.

Buvusiam Žemės ūkio Rūmų direktoriui agr. Tallat-Kelpiši perėjus dirbti į «Maistą», Rūmai daugiau, kaip metus laiko, buvo be nuolatino direktoriaus. Šiomis dienomis naujoju Žemės ūkio Rūmų direktorium paskirtas Vilkaviskio apskrities agronomas, tautos atstovas, St. Jakubauskas.

Siemet pakeitus Žemės ūkio Rūmų įstatymu, direktoriui suteiktas atskaitingumo pareigų. Jam pavesta ats tevatui Rūmams, pasirašyti Rūmų vardu sutartis, bekims ir kitokias aktus, samdyti, rinkoti ir atleisti tarnautojus bei nustatyti jiems atlyginimā ir vykdyti kitas pareigas.

Teismų pirminukų suvažiavimas.

Spaliu 13-14 d., Kaune, buvo teismų pirminukų suvažiavimas. Be apyky teismų pirminukų suvažiavime dalyvavo Teisingumo viceministeris A. Dravinskas, vyriausiojo tribuno pirmininkas Ciplijauskas, Apeliacinių Rūmų

pirmininkas Gudauskas, Vyriausiojo Tribunolo skyrių pirmininkai: Brafaits Daniauskas ir Copas, prokurorai Valtyis ir Arminas. Pirmininkavo Teisingumo Ministeris Stasys Šilingas. Svras tyta teismų priežiūros būdai ir vykdyimas, teismo darbinukų skyrimas avan savaime, jų dalyvavimas viešame gyve nimas ir kiti su teismo praktika susiję klausimai.

1.200 naujų studentų.

Terminas įteikti prašymams įstoti į Vytauto Didžiojo universiteti šiomis dienomis jau pasibaigė. Iš viso prašymu įteikta apie 1.200: per 650 visai naujai į universitetą stojančių ir apie 500 grįžtančių. Galutinai žiemet į universitetą studentų įstoji daugiau nei pernai.

Mažėja darbinukų nusiskundimai.

Prieš kurį laiką buvo labai daug pramonės įmonėse dirbančių darbinukų skundų. Dabar darbo inspekcijoje ir Darbo Rūmuose pramonės įmonėse dirbančių darbinukų skundų sumažėjo. Tas reikšmingas pasiaukinimas tuo, kad dauguma pramonės įmonių susitarve ir esamus neormuimus pašalino.

Lietuvis milionierius.

«Chicago American» laikrašcio bendradarbi Lietuvius St. Peza labai pla čiai aprašo milionieriaus lietuvio Antano Oklens gyvenimą. Antanas Oklensas yra gimęs Lietuvoje, dabar turi 54 metus. Iš pradžių jis gyveno Čikagoje ir dirbo įvairius darbus. Daugiau sia dirbo prie tautėtu stytybos. 1929 m. Oklensas nurykė į Kanadā laimes teikti. Čia jis buvo likimo blaškomas iš vietos į vietą ir senu pripatimais į kintajo žemė. Kartą jam nusisvyspoje laimė: jis Little Long Lac apyinkėje aptiko aukso rādžių. 1934 m. šiose kasyklose likasta aukso uė pusantro milijono dolerių. Oklensas ne vienas yra aukso kasyklų savininkas. Jas valdo akvone bendrovė, bet jam priklausio akeliju daugumas. Pajymėtina, kad Oklensas beavok beraitis: vos gail savo pavardę pasirašyti.

LIETUVIS — GYVENIMO VEIDRODIS.

Esą šoks toks poetas.
Genė sveičio dar daugiau susidomejo. Ji labai apsidžiaugė, kad gaus paskaityti nauju knygų, kuriu čia niekur nebuvu gaima gauti. O skaityti ji labai mėko. Be to, bus geriausia proga atėiau susipažinti su tuo žmogu, darsi poetu.
Nors šiaip Genė buvo gyva, links ma ir drusiai jaunsdavo priė svetimū žmoniū, tačiau šito žmogaus akyse ji pasidarė visiška oaije. Kada jos žvilgsniai susitkdavo su poeto žvilgsniu, ji greitai uždėsdavo akis ir truputį paraudusi nutenkavo galvą.
Genės gražumas ir kuklumas nemanžiau sužavėjo poetą. Jis apie dang ką klėbėjo bet visā laika sekė akimis kiekvienā Ruskies judesi, atžiniai klausė kiekvieno jos išartu žodžio.
Poetas atsisveikindamas stipriai paspaudė kai ranką. Ji paraudė ir pri merkė akis.
Tą naktį Genė vėl ilgai negalėjo užmigti, nors buvo, kaip visada, gerai pavargusi. Poetas, nors ir atrodė keistu žmogu, bet jai padarė tokį stiprų įspūdį, kad ji pradėjo net kankintis dėl jo.

(b. d.)

St. Vancevičius.

Garsonietė.

(tasu iš 46 Nr.)

IV.

Nuo susitikimo prie Porto Feliz bažnyčios praėjo dvi savaitės, tačiau Genės taip laukiamas naujas pažistamas nesirodė. Ji kasdien krintosi, kan kinosi, blogai miegojo. Negalėjo pati suprasti kas su ja pasidarė. Laukė naujo svečio ir Ruškiai, bet jis nesirodė. Ruškienė spėjo, kad jis kur nors išvažiavęs toliau.

Vieną vakarą, Ruškiam tik darbo grįžus atėjo taip senat visų lauktas sveičias. Atvedė ji Ruškių kaimynas brazylias, parodęs sveičiu Ruškių gyvenamą namą. Ruškiai tuo laiku vakarienevo. Buvo jau tamsu. Ant stalo degė mažytė, lyx vilko akis lemputė.

Atvykusį sveičiu Ruškiai priėu su didžiausiu malonumu. Tiok laiko jie nematė, nesutiko nei vieno lietuvio. Todė šio vyriško pasirodymus jiems buvo panašiu į didžiulę šventę. Dau-

giausia iš visų džiangaė Genė. Ji lyx naujai atgimė. Tačiau vis liko tokiu pat nedrasi, neknaibi ir savyje užsidariusi. Ji tiesiog rijo akimis tą ketus žmogų, kurio išbalęs veidas, didelės akys, plati ir aukšta kakta, tigi ir gar banuoti plaukai ją tiesiog žavėjo. O kaip jis mandagiai, švelniai ir gražiai kalbėjo. Genė iškart pastebėjo, kad šis žmogus yra didžiai mokytas, apsišvieties, gerai išaukiėtas ir labai protin cas. Kalbėjo jis neduag. Daugiau klausė. Bet jo žodžiai buvo toki išimtin gin, tikie gražūs.

Ruškiai sveičiu pasisodino prie stalo. Ruškienė paskubėjo surasti ka nors geresnio, o Ruškys kažn iš kur ištraukė mažutį garinukū «kaninėse». Tačiau sveičias mandagiai atsisakė gerti.
— Jokių svaiginamų gėrimu nevertu ju.

— Bet ant pirmos pažinties nors mažutį stiklinuką išimeste?

— Labai ačiu. Dovanokite, bet aš negaliu gerti.

Atsipraėus sveičiu Ruškys išgėrė už jo sveiktas su žmona. Genė taip pat atsisakė. Iš mandagumo. Retkarciats ji nesidrovėdavo lrgi mažytę «burnelę» ištraukti. Dabar jai gėda buvo gerti.

Ruškiai su sveičiu kalbėjosi iki pu stinaukėto.

Vieni kitiems pasipaaskojo apie sunkū gyvenimą, krizės laikus, varcā ir skurdą.

Genė kalbėjo mažiausiai. Ji tik klausėsi.

Ji sužinojo, kad sveičias vadinas Kazys Gavėnas, iš Lietuvos atvykęs prie pora metu. Gyvenęs S. Paulo, Rio de Janeiro ir Porto Alegre miestuose. Dirbęs visokį fizinį darbā. Kada miestuose darbas visiški sumažėjo, likęs be darbo ir dabar be klaudžiomam po fazansas, atvykęs į Porto Feliz, kur ir gavęs darbā cukraus fabrike. Uždirbęs po 6 milreiusų į diena. Lietuvoje gyvenęs žymiai geriau, turėjęs gerą tarnybā. Aplinkybių ir noro pama tyti pasaulį verčiamas atvykęs Brazilijon. Pasisakė turis keliolika lietuvių knų knygų ir laikraščių. Pžadėjo atne ti ir Ruškiam paskaityti. Pats taip pat kalbą rašęs. Daugiausia elies.

Pagerbti žuvę už Lietuvos laisvę kariai.

Spalių 11 d. Červonos kapuose, Latvijoje, iškilmingai paminėti 1919—1920 metais žuvę Lietuvos kariai. Prie žuvusių paminklo Hukitos dekanas kun. Samušas atliko iškilmingas pamaldas. Po pamaldų pasakyti lietuvių ir latvių kalbom pamokslai. Padėjus prie paminklo lietuvių kariams pagerbti latvių ir lietuvių kariuomenės vainikus, buvo pasakytos kalbos, raginant abi artimas tautas laikytis glaudžios vienybės.

Vakare Eglaitėje buvo surengtas Daugpilio juklos orkestro ir Obelių choro koncertas. Iškilmes sutraukė daug vietos ir tolimesnių apylinkių vyventojų. Minėjimo dalyvavo Lietuvos karo atstovas Latvijoje plk. Jakutis, Lietuvos konsulas Daugpilyje M. Lavickas, Rokiškio komendantas plk. Jasinskas, visuomenės delegacijos iš Rokiškio Obelių, Zarasų ir kitur.

Rengiamasi pagerbti Kiprą Petrauską.

Spalių 10 d. vakare valstybės teatre įvyko pirmasis įvairių organizacijų atstovų pasitarimas, kaip pagerbti mūsų didį dainos kūrėją Kiprą Petrauską, kuriam netrukus sueina 25 metai jo kūrybinio darbo.

Iš minimam pasitarime dalyvavusių išrinktas darbo prezidiumas į kurį įėjo Valstybės Teatro direktorius V. Žaideka, operos atstovas sol. Nauragis, šaulių sąjungos atst. Daudzvardas, tautintinkų klubo atstovas Chmieliaskas ir dramos artistų atst. Pilka. Vėliau bus taip pat renkamos ir atskiros komisijos, įvairioms sukakties minėjimo iškilmių dalims paruošti. Tą pačią dieną jau išrinkta spaudos komisija: L. Audo red. A. Gričius, XX Amžiaus red. J. Ambrazevičius ir Liet. Žinių red. J. Kardelis. Rengiamai sukakties paminėti atitinkami komitetai susidarys ir provincijos miestuose bei miesteliuose.

Rengiamos sukakties minėjimo programa, tarp kitko, manoma surengti Kipro Petrausko gyvenimo ir kūrybos parodą, o taip pat visa tai įamžinti garsinėje filmoje.

Prof. Leono pagerbimas V. D. Universitete

Spalių 7 d. vakare V. D. Univer-

siteto didžiojoje salėje įvyko iškilmingas viešas teisių fakulteto posėdis, prof. Petruui Leonui pagerbti. Šio posėdžio metu profesorius buvo įteiktas ir garbės daktaro diplomai. Iškilminge dalyvavo universiteto rektorius prof. Roemeris, teisių fakulteto dekanas prof. A. Janulaitis, daug mokomojo universiteto ir teisių fakulteto personalo ir pilnasalė studentų. Iškilminga posėdį atidarė ir jam vadovavo prof. A. Janulaitis, kuris ir įteikė solentizantai patį garbės daktaro diplomą. Iškilmingas posėdis baigėsi pačiu prof. Petro Leono džiū.

Iškilmingai atidarytos užsienio lietuvių studijos.

Vytauto didžiojo universitete iškilmingai atidarytos užsienio lietuvių studijos, kurias suruošė D-jos užsienio lietuviams remti akademinis skyrius. Šių studijų tikslas yra tirti ir nagrinėti aktualiausias ir svarbiausias užsienio lietuvių klausimus.

Į studijų atidarymą atsilankė universiteto rektorius prof. M. Roemeris,

rikoje, kurios šiemet mini savo veiklos 50 metų sukaktuves.

Po rektorius kalbos buvo sugiedotas Tautos himnas, o universiteto choras sudainavo comp. J. Zievičiaus «Anoj pusėj efero» ir «Pasakyk, mergelė». Karo muziejaus orkestras sugrojo himną «Lietuviškas esame mes gimę».

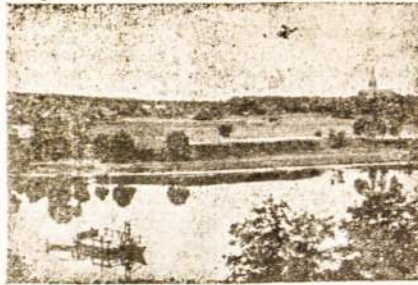
Studijų atidarymo programa, gražų sveikinimo žodį pasakė pasaulio lietuvių sąjogos pirmininkas adv. R. Skipitis, kuris nurodė, kad šių studijų metu reikėtų išsiskirti ir išnagrinėti klausimą, kiek ir kur mes turime užsienio lietuvių, reikia paagrinti kuo ir kaip Lietuva galėtų padėti užsienio lietuviams, kuo užsienio lietuviui galėtų padėti Lietuva. Adv. R. Skipitis dar išskėlė reemigracijos, t. y. užsienio lietuvių grįžimo ir įsikurimo Lietuvoje klausimą. Jis pabrėžė, kad šiandien dar vargu būtų galima rimtai kalbėti apie masinę reemigraciją, bet turtingesniųjų išievių susigrąžinimas yra rimtas ir realus klausimas.

Amerikos lietuvių sportininkas Pr. Lubinas pareiškė, jog mūsų visuomenė jau tikrai rūpi užsienio lietuvių reikalais, jų vargai ir rūpesčiai. Užsienio lietuvių jaunimui nėra kaip išmokti gerai lietuviškai, nes tėvai patys vartoja tik negausių lietuvių kalbos leksikoną, kuris mokslus einančiai jaunoumenėi yra per mažas. Užsienio lietuvių jaunoumenė neturi tinkamų knygų, gerų žodynų, iš kurių sukaltų mokytis lietuviškai. Jaunoumenė per mažą turi žinių apie Lietuvą, jos praeitį ir jos jaunimą.

Studijų iniciatorius gražiai pasveikino ata. gen. doc. T. Daukantas, o raštu gauti sveikinimai iš Vilniaus studentų, žemės ūkio akademijos rektorius ir universiteto studentų organizacijų.

Dr. A. M. Račkus skitė įdomią pasakaitą apie didžiąsias Amerikos lietuvių organizacijas, kurios šiemet mini savo darbo 50 metų sukaktuves. Prelegentas atpasakojo lietuvių kūrėjams Amerikoje, pirmųjų organizacijų steigėjams ir šių didžiųjų organizacijų veiklą bei jų didelius darbus lietuvių bei lietuvių.

Įvairiems užsienio lietuvių klausimams nagrinėti pakviesta žymūs mūsų ir užsienio lietuvių visuomenės veikėjai, tų klausimų gliūs žinovai. Jau yra numatyta, kad pasakaitas skitys prof. K. Pakštas, prof. F. Kemėšis, doc. T. Daukantas, O. Milašius, adv. R. Skipitis, ir kiti. Šios studijos suruoštos ne tik universiteto studentams bet ir plačiajai visuomenėi.

Mūsų Tėvynės vaizdelis.

Kaip rengiami savi jų rininkai.

Jau kurie laikas susisiekimo minis terija rimtai rūpinasi savų jūrininkų parengimu. Vykdydama numatytą programą, susteikimo ministerija šiemet pasiuntė į Latviją, Rygos jūrininkystės mokyklon, 7 stipendininkus. Iš jų 4 bus parengti denso tarnybai ir 3 mairių vadovybei. Dabar susisiekimo ministerija dar yra priėmusi 12 naujų kandidatų jūrininkystės mokslams eiti. Visi šie kandidatai praktiškai atlieka laivuose, kurie plaukioja po Lietuvos vėliava.

SKELBKITES TIK „LIETUVY“

Leit. Liapidevskis—Ldovskis.

Iš karo lakūno užrašų.

(taša iš 46 Nr.)

— Nejaugi ir aš verkiu? Ach, koks begėdiškas!

Eiti medžiatis tikutkais buvo balsai nepatogu ir aš pažėmiau ją po parankę. Ji kažkaip lyg ir dritėlejo ir nuleido kalvotę. Aš sušitinau žingsnius ir sustojome.

— Varyte, jums nepatogu eiti po parankę? Ji dar daugiau nusilenkė. Aš tik pamaciau jos glumazios tonkliję. — Gal geriau man grįžti atgal?— ir vėl nebuvo jokio atsakymo.

— Nejaugi jus gėdinatės manęs? Juk jūs žinote, kad aš... Surinkau visas jėgas ir pridūriau:

— Tu juok žinai, kad aš mylin ta vel... Ji susitraukė, kaip elnukas.

— Varyte, pažūrėk man į akis! Staiga ji pakėlė galva. Aš išvydau jos pilną, neabejojantį veidą, tokį nekaltą, kas darė ją dar žavesnis ir dvi dideles akis, kurias buvo įstrigusios į

mane, prisisunkusios manimi pasitėjimu.

Aš ėjau kaip lunstikas, nieko be jos nemaciau. Štai ir jos namas. Jos senelė užpuolė mane, kad aš rašiau Vairiai laiškus be jos sutikimo.

— O paskutinis laiškas... Vairia išbėgo iš kambario: apie paskutinį laišką ji savo senelėi nieko nesakė.

Aš išpasakojau senelėi apie savo jausmus ir pergyvenimus ir prašiau jos sutikimo. Iš pradties senelė net akis išplėtė: «Kaip tai? — Lakūnas ir — žinoma? Juk jus galite žūt!»

— Na, ką gi telaimina jus Dievas, jei ir ji jus myli. Bet apie vedybas iki karo palaigos kalbėtis neprisėis.

Mano likimas buvo išspręstas. — Jejo Vairia.

Valandos kaip minutės bėgo. Katp jos ilgos buvo be Vairios, taip dabar greit bėro su ja.

Tik ketvirtą valandą prisiminiau, kad atvirame lauke nuo pat ryto lau-

kia manęs alkans ir sualęs mechanikas. Oras buvo gana šaltas. Motoras taip pat kalėjo užsalti.

Atsisveikinęs su senelė, dar prašiau, kad leistų dažniau atskristi. Senelė sutiko. Mudu su Vairia nuėjome prie lėktuvo.

Prie lėktuvo motoristo nebuvo. Jis buvo kažkur dingęs.

Breidžiojame išlipomės Arskogatvėms. Motoristo nė padesaku. Staiza prie vieno namo išgirdau dainušką, kurią dažnai užtraukdavo mano motoristas. Pasukau to namo link.

Taip ir buvo: Varoncovas nepažįstamoje bakutėje buvo vyriausiu dalyviu. Jis dainavo, pasakojo, o visi iš sidiroje klausėsi. Kada jis mane pamatė norėjo, manyt, man atraportuoti, bet buvo tiek įkaušęs, jog žengs žingsnį, užsikabino už kėdės ir, parvertęs proda su gretine, gerokai išsiterpė.

Pikti ant jo negalėjau. Ir mano Vairia nuosirdžiai juokėsi. Matomai, toks trauksas jai patiko.

Šeimūninkė tuoj man pasiūlė vieną «klebonišką» baltosios. Man kažkaip buvo ir nepatogu, tačiau paprašėsi Vairiai ištuštinau jį iki dugno.

Ne taip jau lengva buvo aplieisti

valšingusios šeimūninkus. Tuoj bu vau priverstas dar kelis «kleboniškus» ištuštinti. Vargais negalais pavyko išsprukti ir kuo «rečiausia dūmti prie «Farsalio».

Nuo ištuštintų «kleboniškų» svaiogo galva, pynėsi kojos. Pasidariau drąsensis ir prie moterų. Būtinai turėjau atlikti tai, ką buvau nusistatęs. Kaip tik pasitaikė stidaryti kiemo vartukai. Aš pasukau jų link. Nors Vairia ir su prato, bet jau buvo velu...

— Miela Varyte, kaip aš tave myliu!

Ji apledo rankas ir užsimerkė. Aš, pasinaudojęs proga, du kartus ją karštai pabučiavau. Ji nesipriešino.

— Ar lauksi manęs, Varyte?... Ar niekad nepamirši?..

— O, niekad — atsidūsus atsakė Vairia ir atkišo tas savo vaikiškas lūpytes, lyg norėdama dar karštesnio ilgo ligo, kaip amžius, bučiko. Paskutinį kartą prispaudžiu ją prie krūtinės ir karštai, karštai ją pabučiuoju...

(b. d.)

Vietos lietuvių gyvenimas.

S. PAULO LIET. KLUBO EKSKURSIJA.

Praeitą sekmadienį São Paulo L. Klubas surengė pirmąją, didelę vietos lietuvių ekskursiją į Santos pajūrį. Ekskursijoje dalyvavo iš viso apie du šimtus žmonių, kurių tarpe kelios dešimtys skautų ir lietuvių mokyklų mokinių.

Iš S. Paulo ekskursija išvyko rytiniu traukiniu — 5,35 val., o grįžo 10 val. vakaro. Ekskursijai vadovavo klubo pirm. S. Vancevičius. Si graži ir draugiška lietuvių ekskursija visiems padarė grafaus įspūdį. Tikrai daugelis ekskursantų nepratusių prie jūros maudyklų smarkiai nudėgė. Mat, Santos pajūry saulė kaitina be pasigailėjimo.

Santos stotyje ekskursantus palydėti susirinko nemažas būrelis ten gyvenančių lietuvių.

Ekskursantas.

LIET. S-GOS BRAZILIJOS POSĖDIS.

Antradienį, lapkričio 17 d. Liet. Namuose įvyko eilinis Liet. S-gos Brazilijos posėdis. Svarstyta keletas svarbesnių klausimų liečiančių mūsų mokyklą ir s-gos reikalus. Metinį s-gos susirinkimą, kuriame bus renkama nauja valdyba ir rev. komisija, nutarta susiaukiti šių metų gruodžio 1 d.

Rep.

V. NALIVAICA IŠVYKO Į LIETUVĄ

Lapkričio 17 dieną išvyko į Lietuvą buvęs mokytojas V. Nalivaika, kuris savo laiką mūsų kolonijoje tiek triukšmo sukėlė. Savo draugams V. Nalivaika pasakojo, kad jis Lietuvoje «apsidribsiąs» su visais savo priešais ir «sutarkę visus reikalus» grįžt atgal Brazilijon nebe mokytoju, bet «mokyklų inspektorium».

Visa S. Paulo lietuvių kolonija džiaugiasi nustojus vieno triukšmadorio ir žmonių kurstytojo, kuris kolonijai ir lietuvių mokykloms tiek žalos pridarė. Visi lietuvių sako, kad duok Dieve p. Nalivaikai laimingai parvažiuoti į Lietuvą ir daugiau negrįžti Brazilijon.

Ašaka.

LEIDŽIA LIETUVIŠKĄ KALENDORIŲ

Lietuvis Al. Bumblys jau ruošia spaudai lietuvišką kalendorių 1937 metams. Kalendorius išspausdins išėjusias gruodžio mėnesio pradžioje. Naujas lietuviškas kalendorius bus 100 puslapių didumo ir iliustruotas su gražiu viršeliu.

Rep.

LIETUVIAI KURITYBOJE.

Paranos estado sostinėje Curityba yra keliolika lietuvių šeimynų ir nemaža pavieniu. Dauguma Kuritybos lietuvių yra paprasti darbininkai, dirbantieji fabrikuose ir prie statybos. Vidutiniškai uždirba darbininkai nuo 8 iki 10—12 milreisių į dieną. Pragyvenimas ir butas vienam žmogui kainuoja nuo 4 iki 6 milreisių dienai. Bendrai lietuvių Kurityboje gyvena skurdžiai, tiek medžiaginiai, tiek dvasiniai.

M. K-nėnas.

«AMERIKA PIRTYJE».

Praeitą šeštadienį, lapkričio 14 d. Vila Anastazijos «Lithuanijos» skyrius,

vietos jaunimo ir Tėvų Komiteto padedamas surengė didelį vakarą, kuriame buvo suvaidinta 3-jų veiksmų komedija «AMERIKA PIRTYJE». Veikalas buvo paruoštas ir suvaidintas visai gerai. Visi artistai atliko savo rolęms. Kežišavo mok. E. Pažėra. Po vaidinimo buvo šokiai, grojant Ogževailos orkestui. Žmonių buvo vidutiniškai, mat daugelį sulaukė ekskursija į Santos. Vis dėlto vakarą reikia skaičiuoti visais atžvilgiais pavykusiu.

Svečias.

EGZAMINAI.

Lapkričio mėn. 18 d. buvo portugalų kalbos egzaminai Vysk. Mot. Valačiaus vardo lietuvių mokykloje, ruošiantis Bom Retiro rajono mokyklų Inspektorius ponas Dr. Cezimiro de Rocha, komisijoj dalyvavo lietuvių mokyklos portugalų kalbos mokytoja panelė Isabel Contapeili Mazzo, mokyklos Vedėjas Simas Bakšys ir mokyklos laikytojas — Lietuvių S-gos Brazilijoj atstovas «Lietuvio» redaktorius Stasys Vancevičius.

Egzaminus laikė tik šios mokyklos ketvirtos skyriaus mokiniai: Bronė Pūkenytė, Bronė Matolytė, Kazys Baulys ir Vytautas Janušionis. Buvo egzaminuojami iš portugalų kalbos, aritmetikos, geografijos, Brazilijos istorijos ir Brazilijos geografijos. Trys pirmaieji iš visų dalykų išlaikė labai gerai, ketvirtasis — tik patenkinamai.

Egzaminų pažūrėti buvo atvykę Lietuvos Respublikos Konsulas São Paulo p. P. Gaunėys, Konsulato sekretorius p. P. St. Remenciūnas ir ats. kap. J. Čiuvinškas. Aukštieji svečiai ir ponas Inspektorius gerėjosi mokyklos sutvarkymu ir taja pažanga, kurios jis pastebėjo vadovaujant mok. S. Bakšini.

Lietuvių kalbos egz. įvyks lapkričio 27 d. Dr. Vinco Kudirkos v. lietuvių mokykloje, Moėca, rua Lithuania.

Bronius.

B. SUGINTAS SPARDOSI...

Šio mėnesio 15 dieną žv. Juozapo bažnyčioje Vila Zelinoj kun. B. Sugintas per pamokėlą rodė raštą, skerečiojo ir rėkavo, kad tas raštą jam leidžia pasilikti čia dar penkis metus ir sukurti pamokslus net braziliška, tenkiški ir vokiški. Daug žmonių išėjo iš bažnyčios pečius traukdydami, nes visi nuosirdžiai trokštė, kad visokioms istorikoms bažnyčioje būtų padarytas galas.

Lapkričio mėn. 18 dieną Italų sąjūde (Moko) kun. B. Sugintas braziliškai išdėdė nemažiau isterišką prakalbą niekinamą p. konsulą Gaučį, Liet. S-gą Br. kai kurių mokyklų mokytojus ir daugelį šiaip asmenų. Kadangi šis kalba buvo taikoma tiesiog brazilams, tai šis kun. Suginto isterika gali pabloginti, ypač naujų mokyklų legalizavimo reikalus. Būtų be galo skaudu, kad buvęs kolonijos kapellonas dabar suvaidintų Judos rolę...

Norėdami atsakyti į mūsų skaitytojų laiškus ir paklausimus žodžiu pasiteiravome ir gavę tikras žinias pranešame, kad kun. B. Sugintas pabaigoje šio mėnesio tikrai turį išvažiuoti, nes priešingu atveju jis gali likti jau nebe kunigu. Dabar ponui Sugintui tenka apsispręsti: arba paklusnumas ir lengva klebono duonelė arba «pikareta».

Vila Zelinoj kun. Suginto per būti mokslą rodytas raštas leidžia jam būti

Ar tokius dalykus žinai?

DIDŽIAUSIOJI RAUPLIU EPIDEMIJA buvo 1770—71 m. rytinėje Indijoje. Ta liga tada mirė 3 milijonai žmonių.

RYKLYS GYDO GRIPĄ. Vienas švedų gydytojas jau keli mėnesiai sėkmingai gydo gripą pašėtu iš ryklio skrandžio. Manoma, kad ligonis veikia kažin koks specialus vitamines, esąs kalbamosios žuvies skrandyje.

MIEGA VISĄ ŽIEMĄ. Misteris Arthur Gebrke, smulkės savininkas Watertowne, Amerikos J. V., jau keletą metų kai miega šaltas žiemas. Rudenį atsigula, o tik pavasarį išaušus tesikelia. Šituo reikiu jau susidomėję gydytojai ir kiti mokslininkai. Miegas tikrai keistas: žiemą negalima prikeiti Gebrkes. Praėjusios žiemos pradžioje mirė jo žmona, o jis tai tesužinojo tik pavasarį atėjus.

220.000 KM. NUŽYGIAVO APLINK PASAULĮ. Iš Anglijos 1925 m. išvyko aplink pasaulį keliauti A. E. Darling'as su 5 kitais bičiuliais. Iš to keliautojų šešeto dabar beliko jis vienas. Vieną nušovė banditai Pietų Amerikoje, vienas metė kelionę ir sugrįžo namo, du mirė Indijoje, o penktasis atsiskyrė iš šio pasaulio Rytų Afrikoje, leopardo sužalotas. Per 10 metų Darling'as nuėjo pėsčias 221.683 kilometrus, tai yra globroterijų (aplink pasaulį ke-

liautojų) tolio ir graičio rekordas. Šiuo metu jis yra Pietų Afrikoje. Į Angliją ketina parvykti 1938 metais.

RADIO NEGIRDIMOS VIETOS.

Kad ir kaip keista atrodo, bet ne visur galima girdėti radio. Kur pasitaiko kalvų, kalnų ir didelių namų (miestuose), turinčių daug pieno, radio bangos taip išskysta, jog menkai arba visai jų nebegirdėti.

NUDŽĖ PLAUKU. Londono apeliacinioje rūmuose vienos lordų šeimos įpėdiniai bylinėjasi dėl paveikėlių miniatiūrų, kuriuos nupiešė dailininkai garsaus Indijos valdovo Šah Jehano, pastatydinusio (1630—1650 m.) įžymųjį Tadž - Mahalo rūmų savo žmonos palaikams sągauti. Daugumas miniatiūrų sukurta taip puikiai, jog ir šiandieji teigiamai, kad jos nupieštos vienu plauku.

UZ PLAUKU DAŽYMĄ BAUDŽIA KAIP ŠNIPUS. Singapūras. Britų Malakos sostinė. verčiamas didžiausiu karu laivyno ir lėktuvų uostu Indijos vandenynne. Darbams prasidėjus išleistas įstatymas, griežčiausiai draudžias šnipinėti. Ten daugiausia šnipinėja Japonai ir matyti, yra labai gudrūs. Įstatyme sakoma, kad abiejų lyčių gyventojams draudžiama nešioti perukus ir dažyti plaukus. Nusizengusieji teisiama ir baudžiami kaip šnipai.

bet kur už Kauno vyskupijos ribų pav. Panevėžy, Tauragėje, Kaivarijoje...

FUTBOLAS.

Moka. Užpraeitą sekmadienį šio rajono «Lithuanijos» futbolo komandos turėjo draugiškas rungtynes su brazilų klubo «Trieste F. O.» komandomis, kurių laimėjo sekantėmis rezultatais: I kom. 2 : 1; antros — 3 : 1.

Šių rungtynių, taip pat ir daugumos kitų laimėjimas šio skyriaus futbolistams nenaujiena, nes jie jau šiame rajone negali susirasti sau lygaus priešo su kuriuo galetų rimtai susikirsti.

NEBLOGIAU EINASI IR SU PING-PONGU.

Jei šio skyriaus futbolo komandos smarkiai progresuoja, tai nei kiek nuo trijų ping-pongo komandų rungtynės su labai stipriomis «U. B. Democratio E. C.» komandomis, kuriose lošė II ir III vietą užėmę S. Paulo miesto ping-pongo čempionai. Rungtynės buvo labai rimtos, tačiau lithuaniečiai jas laimėjo sumušdami demokratikus šiais rezultatais: I kom. Lithuan. 200; Demok — 166. II kom. Lith. 150; Dem. — 143. III Lit. 70; Dem. 100.

Laimėję šias rungtynes lithuaniečiai gavo kvietimus lošti ping-pongu su principaliais S. Paulo klubais.

Reikia tikėtis, kad ir ten lithuaniečiai atsilauks. Linkėjame jiems gerai pasisekimo!

Koresp.

Reiktu būti atsargiems

Pastaruoju laiku São Paulo mieste ir kituose Brazilijos vietose atsirado įvairių imigracijos kontorų, kuriuos valdžios išimtis apsiima atgabentis iš Lietuvos ir kitų kraštų imigrantams, atseit, čia gyvenančių gimines, draugus bei pažistamus. Tam tikslui kontoros apsiima išdirpinti šamadas ir visus kitus reikalingus dokumentus. Dabar pasirodė, kad tokios kontoros yra jau apgavusios ne vieną žmogų. Dažnai jų daromos šamados bei kiti dokumentai neturi vertės ir jas gavę imigrantas į Braziliją įvažiuoti negali.

Apgautųjų tarpe yra ne vienas lietuvis. Nors naujieji imigrantamsi vežami valdžios išimtis, tačiau kontoros dažnai ima mokėsi «tam tikroms šiaidoms padengti». Taip iš vieno imama po 100 milreisiu nuo žmogaus, iš kito po 200\$000 iš trečio dar daugiau, arba mažiau.

Daugelis tokių kontorų skelbiasi turinčios valdžios įstaigų įgaliojimus gabenti naujus imigrantus ir daryti tam tikslui šamadas bei kitus dokumentus. Pasitairavę atatikvamosi įstaigose sužinojome, kad įvažiuoti į Braziliją šamadas gali išduoti tik Delegacia de Ordem Politica e Social ir tik tos įstaigos išduoti dokumentai yra teisėti.

Visi lietuviai, kurie nori atsigaubenti iš Lietuvos savo šeimais ar giminėms turi būti labai atsargūs su įvairiomis kontoromis ir agentais, kad nepatektų į įvairiaferistų ir sukčių rankas.

Lapkričio 23 d. -- Lietuviškos ginklo jėgos šventė

(Specialiai "Lietuviui")

Kasmet lapkričio 23 d. garbingoje Lietuvos kariuomenės ir apamai lietuvių tauta savo nepriklausomą tėvynę įvenčia Lietuvos kariuomenės gimimo dieną. Šiemet sukako jau 18 metų, kai gyvuoją Lietuvos gynyba — savoji, lietuviškoji kariuomenė, kuri daug aukų sudėjo ant tėvynės laisvės akuro ir kuri dar šiandien būri savo krašto saugumo sargybos kūrė atvirtyje, jeigu priešai ir ryžtingai gintų gimtąją žemę.

Daug kovų paklė Lietuvos kareivis, bet už tai jis iškovoję savo kraštui laisvę ir nepriklausomybę. Šiame rašiny neduosiu plačios Lietuvos kariuomenės kovų ir gyvenimo apžvalgos. Paimsim tik vieno eilinio kareivio pergyvenimus ir kovas, ir iš jo pamatysime, ką teko pergyventi Lietuvos kareiviui ir koks jis buvo naršus ir ryžtingas ginant savo mylimąją tėvynę. Suprasime dėl ko šiandien yra laisva Lietuva. O tai aiškiai pasakys: tik dėl to, kad Lietuva turėjo daug o daug tokių savo kraštui pasiūventusių vyrų, tokių tėvynės mylėtojų.

Pažvelkime į vieną tokių vyrų, ką apie juos yra rašęs prieš 10 metų dabartinis garbingas Lietuvos kariuomenės vadas generalinio štabo puikninkas Raštikis, kuris kovų metu yra naršus frontuose kovojęs dėl Lietuvos laisvės ir ties Danguvos krantais buvo priešų sužeistas. Štai jo žodžiai apie savo buvusį kareivį, su gražia įvada bendrai apie pirminius Lietuvos karius — savanorius:

„Gražu už Tėvynę kovargi, kentėti:
Palaimintas darbas šalies prigimtos;
Laimingas, kurs pradėdant aušrai tekėti;
Su broliais į darbą, kaip milžinas stot“.

Taip rašė visiems žinomas mūsų gerbiamas dainiškis: Maironis ir jojo žodžiai neliko bevaisiu: 1918-1919 metais pirmaji mūsų kariuomenės savanoriai suprato dainiaus mintį ir, jos vedami, atliko tokius milžiniškus darbus, kurie aukso raudonis liks įrašyti no tik į Lietuvos, bet ir į pasaulio istorijos lapus. Keliems šimtams metų praėjus, Lietuvos pilietis greta Kęstučio ir Vytauto garbingų darbų su pasigėrėjimu skaitys ir apie atgimstančios Lietuvos pirmųjų savanorių darbus ir didžiulius kad ne tik senojije Lietuvos kunizaiškijoje, bet ir jaunojoje, atgimstančioje Lietuvoje didvyrių buvę.

Kodėl gi mūsų savanoriams pasisekė tiek daug naudingo darbo stikėti?

Todėl, kad jų širdys kilnių Tėvynės meilės, pasivertimo, drąsos, naršumo ir ištvermės jausmų buvo kupinos; o toji vidaus jėga pasirodė stipresnė už ginklus. Dabar mes nenorime tikėti, kad mums sakoma, kad 1919 metų pradžioje buvo atsitikimų, kada nuo kelių neapmąndiruočių, vyzočių, karo dalykų visai nežinančių, bet Tėvynės meilės ugnimi liepsnojančių ir tvirtai ginklą rankose laikantių savanorių, priešų kariuomenės šaltai bėga. Sakau, kad ne visi nori tam tikėti, bet taip buvo ir tas rodas, kokių milžiniškų valsių pasiryžimas ir drąsumas gali pasiekti. Todėl visai teisingai dar li senai laikų yra sakoma, kad „drąsumas miestus udras“, prie to aš dar pridėčiau, kad „drąsumas su pasiryžimu ir Tėvynės meile susijungęs, stobākilus daro“.

Kad būtų aiškiau, kokiais tie pirmieji savanoriai buvo ir kaip gyventi jie Lietuva nuo priešų puolimų žvėntė, noriu keliais sakiniais prisiminti buvusio Vilniaus bataliono (dabartinio 5-tojo D. L. K. Kęstučio pulko) 2-os kuopos savanorių eilinių Krasauską, kurs savo drąsa ir pasiryžimu visiems mums geru pavyzdžiu gali būti.

Eilinis Krasauskas į kariuomenę savanoriu buvo įstojęs 1919 metų pradžioje. Pirmieji savanoriams mažai teko karo dalykų mokintis, nes Tėvynę reikalavo tuojuo jū nuo priešų ginti,

kloties ir jie linksmai išėjo.

Praėjo pusvalandis ir iš dvarelio pasigirdo šautuvų, o paskui ir kulkos vaidžio smarkus saudymas, bet jis greit nutilo ir kai kurį laiką buvo girdėti tik atskiri, kaip mums pasirodė, vieno žmogaus leidžiami šūviai; trumpam laikui praėjus iš išsitystų žvalgų du grįžo, ant sukryžuočių šautuvų atsėdusmi sužeista trečia žvalga, o Krasausko nebuvo.

«Kur Krasauskas? kas atsitiko?» pasipylė mūsų klausimai.

Ir grįžę žvalgai mums papasakojo apie liūdą, bet garbingai Krasausko likimą. Buvo taip:

Prie dvarelio prisitūcų jie visai nepastebė, kad dvaro sode tarp krūmų buvo pasislėgę rusai ir pastatę net kulkosvaidį. Jie smūdžius mūsų žval-

su savim pasiėmė ir kad vieno vietos gyventojų jis buvo prašę pranešti lietuviams apie jojo likimą.

1921 metais Panevežyje, visai netikėtai sutikau Krasauską, kurs ir papasakojo visą savo istoriją: aname nelaimingame mūšyje jis buvo sužeistas į petį ir kulpiškos buvo peršautas mentės kaulas; kada žaizda šiek tiek pagijo, Krasauskas iš nelaisvės pabėgė, bet vietoje Latvijos, pro kurią jis manė Lietuvą pasiekti, pateko į Lenkiją ir liko suimtas. Iš Lenkijos bėgdamas pateko į Vokietijos kalėjimą, ir tik iš čia jam pasisekė į Lietuvą grįžti“.

Baigęs garbingo ir šiandien aukšto Lietuvos kariūninko — visos kariuomenės vado žodžius, turū pasabrėti tik tai, kad laiminga Lietuva, turėdama tokių savo sūnų. Jų turėjo, turė ir turės

Nuspelnusių Lietuvos kareivių iškilmingas apdovanojimas: vadas prisega prie kareivio krūtinės garbės ženklą — medaļį.

todėl ir eil. Krasauskui jau nuo 1919 metų kovo mėnesio visą laiką teko dalyvauti mūšiose, pradžioje rusų, paskui lenkų ir pagaliau vėl rusų frontuose. Krasauskas buvo sužeisto ūgnio, stprus, linksnis ir ypat drąsus vyras, todėl visi mūsų tos kuopos kariai jį mylėjo ir gerbė. Nebuvo atlikta beveik nė vieno svarbesnio žvaizgymo, pavojū genio uždavinio, kur eil. Krasauskas, kaip pirmojo būrio atstovas nedalyvautų. Visar jam sekėsi ir kada kuopos vadas, žvaizgams uždavinį davęs, sakė: vado:

«Žiūrėkite, vyrai, kad iš šio žygio jums ir visai kuopai gėdės nebutų!»
Vietoniet savanoriai linksmai atsakydavo:

«Tamsta, su mumis gi ir Krasauskas eina».

Rodėsi, kad jie norėjo pabrėžti, kad Krasauskas yra kažkoks nenugalimas didvyris, ir kad kur Krasauskas eina, ten jokių nepasisekimų negali būti. Taip ir buvo iki 1919 metų rugpjūčio mėnesio, kada mūsų Vilniaus batalionas liko pastūstas į mūšius prieš rusus Dusetų ir Antalieptės rajonuose. Čia Krasauskui pradžioje taip pat gerai ėjo, bet viena sykį jam nepasisekė.

Mūsų būrys stovėjo Šaltamakių kaime. Trumpam laikui mūšiai buvo sustabdyti ir apkasuose buvo likę tik tiktai kulkosvaidžiai ir sustiprinta sargyba, o kiti kareiviai gyvenę netoli nuo apkasų buvusime kiunoje. Žvalgams priešų puvėję tekdavo daryti gan dažnai. Žinoma, be Krasausko niekur nepasėdavo: jis buvo nuolatiniu žvalgų būriočių ir patrolių dalyviu.

Vieną gražų rytą būrio vadas pasiuntė keturius savanorius padaryti žvalgybą netoli buvusime Šėsanaviškių dvarelyje. Žvalgų tarpe buvo ir Krasauskas.

Mes palinkėjome žvalgam geros

aus matė ir tyčia leido jiems prisitarti, o kada iki jų liko tik apie šimtą žingsnių, rusai smarkiai pradėjo šaudyti. Mūsų žvalgai sugulę plovėje taip pat šaukė. Krasauskas gulėjo priešaky ir todėl jam rusai keriau buvo matyti. Priešo pusėn jis leido kulpišką po kuipkos. Staura jo akys džiaugsmo ugnimi užsidegė ir jis balsai šaukė:

«Vyrai, kulkosvaidis!»

Nieko nelaukdamas jis pašoko iš vietos ir šaukdamas «vieni!» bėgo tiesiai į kulkosvaidį; dar vienas iš mūsų žvalgų padarė tą patį, o likę du žvalgai šaudė kiek galėdami. Rusuose kilo sumūšimas, pasigirdo balsas:

«Ogon, ogon!» (ugnis, ugnis!) ir jie paleido kulkosvaidį. Krasauskas ir jojo drągas liko sužeisti. Krasauskas gulėjo ir nejudėjo, todėl mūsų žvalgai pamano kad jis užmuštas: antras kareivis dar galejo šliaužti ir, prišliaužęs prie savųjų, prašė jų nunešti į mažiau pavojingą vietą. Jis pasakė, kad visai artai Krasausko buvęs ir aiškiai matęs, jog pastarasis liko užmuštas.

Rusai lovēsi šaudyti. Mūsų žvalgai pasinaudoję šia progą sykiu su sužeistuoju išmūgė pasitraukė. Bet gerokai paėję, kirdi vieną kita šūvį. Tai šaudė sunkiai sužeistas Krasauskas. Jis stūntė priešų paskutinius šovinius norėdamas rusams už savo nepasisekimą atkeržyti. Pagaliau viskas nutilo... Toks buvo grįžusių žvalgų liūdnas pranešimas.

Gaila buvo Krasausko, todėl beveik pusė mūsų būrio buvo paskirta eiti jį kelbėti.

Atėję į Šėsanaviškius rusų jau neradome, jie pabūgę pabėgė, bet nebuvo ir mūsų mylimo drauko. Tiktai toje vietoje, kur jis gulėjo, radome išsudytų šovinių tutelių krūvelę ir kitus žymes. Vietos gyventojai pranešė, kad sužeistas Krasauską rusai besitraukdami

Priešai Lietuvos nebepaverga. Tad lapkričio 23 d. metuvų tauta ir pareiškia savo garbingąjį kariuomenės nuosirdžią meilę ir prisirišimą.

A. Sauginas.

Dovanos mūsų skaitytojams.

Visiems „Lietuvio“ metiniams prenumeratoriams, kurie užsisakys laikraštį 1937 metais ir atsųs pinigai ligi šių metų gruodžio 1 dienos išsiusime dovaną DIDELĮ METRAŠTĮ-KALENDORIŲ 6 mėlresų vertės.

Kadangi metraščių torime apribotą skaitlę tai norintieji šia braungį ir cerą dovaną gauti privalo pasiskubinti su prenumeratos prisiantimu.

Pinigus prašome sųst įvertintu laišku (valor declarado) šiuo adresu: „LIETUVIS“ CAIXA POSTAL 1764, nurodant tikslų savo adresą, vardą ir pavarde.

Administracija.

DIDELĮ GIMINĖMS BEI DRAUGAMS LIETUVOJE IR KITUR, JEI UŽSAKYSI JIEMS „LIETUVI“ 1937 METAMS.

Netrukus bus ikinkytas i darba mėnulis?

Sena svajonė panaudoti darbui jūru potvyniu bei atoslūgiu jėga.

Jungtinių Amerikos Valstybių varkuose, ant Passamos įlankos kranto stūkso eilės pašūrių, įrengtų naktvoti ir išėtis 15.000 darbininkų. Šie darbininkai stato šalimais pašūrių keistus pastatus iš geležies ir betono ir tiesia tolyn į jūrą, milžiniškas užtvankas. Kasdieną į dia atvyksta dešimtys naujų žmonių paieškoti pragyvenimo šaltinio. Tai daugiausia smulkūs prekybininkai, kurie aprūpina darbininkus būtiniausiomis gyvenimo reikmenimis.

Passamos įlankos pakrantės šioji vieta yra sujungta su didžiausiais miestais keliomis geležinkelio linijomis. Geležinkeliais nuolatos gabenama įvairi statybos medžiaga. Statybos medžiagos transportai eina tokie milžiniški, kad atrodo, jog ryja ją jūra. Tačiau ją ryja ne jūra, o didieji pastatai, kurie auga labai pamažu, nors 15.000 darbininkų dirba trijomis pamsinomis dieną ir naktį.

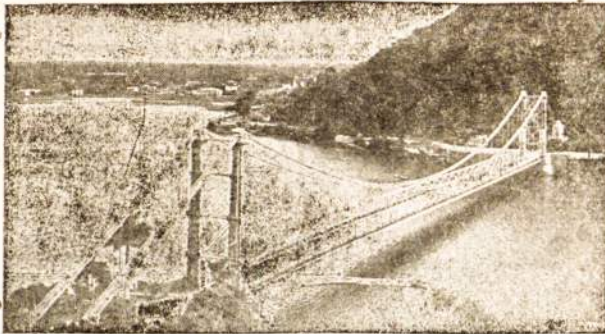
Kas gi tad yra tie pastatai? Tai būsimoji elektros gamykla, kurią varys ne garas, ne nafta, bet mūsų mėnulis, kuris pilnates naktimis kiekvienam taip maloniai šypsoi. Ne vienam gali atrodyti, kad tai yra tik fantazija. Tačiau tai yra teisybė. Mėnulis, kuris milijonus metų skriejo aplinkui mūsų žemę, ir kuris žmonėms tik tiek gerada, kad retkarbiais švieta, yra įkinkomas į darbą.

Tiesa, pats mėnulis tiesioginiai elektros gamyklos varyti nebus įkinkytas. Tačiau šiame atsitikime jam teks vaidinti svarbiausį vaidmenį. Atsitiks tai šitokiu būdu. Žinome kad jūros ir vandenynai tai patvinsta, tai atsugęsta. Potvyniai ir atoslūgiai kartojasi reguliariai kas šešios valandos. Šio reiškinio kaltininkas yra ne kas daugiau kaip mėnulis. Mokslininkai jau seniai suko galvas, stengdamiesi surasti būdą, kaip galima būtų šių potvynių ir atoslūgių jėgą sunaudoti praktiškais tikslais. O toji jėga yra neapsakomai didelė ir neišsibaigianti. Tačiau ligi šiol niekam nepavyko surasti tinkamo būdo.

Bet štai iškilio amerikietis inžinierius Cooper. Jis ligus metus kombinavo kaip dia būtų galima išnaudoti ir potvynius ir atoslūgius. Kombinavo ir sukombinavo. Šią vasarą jis save projektą paskelbė, kuris visų tapo užgirtas. Netruko susidaryti ir bendrovė projektui įgyvendinti. Prie projekto įgyvendinimo prisidėjo su kapitalu dar vyriausybė ir darbas užvirė. Senoji žmonių svajonė įjungti į darbą mėnulių tapo pradėta realizuoti.

Svarbiausią to Cooper projekto dalį sudaro milžiniškos užtvankos, kurių kilometrų ilgumo ir 40 metrų aukštumo, panašios į rezervuarus. Potvyniui kylant tie rezervuarai prisipildys vandens, kuris atoslūgio metu vėrsis pro angas atgal į jūrą ir suks turbinas. Tačiau ir potvynio metu turbinos bus sukamos. Jas suks besiveržiantis potvynio metu vanduo į rezervuarus, tik kitokios konstrukcijos.

Savaime aišku, potvynis ir atoslūgis duos milžinišką jėgą. Elektros energijos pavyks tad pagaminti milijonus kilovattų, kuri bus pigiausia energija pasauly. Pramonininkai įvertina tai ir jau dabar pradeda greta būsimosios elektros gamyklos statyti įvairias įmones. Pačioje Passamos įlankoje (kur ištisu vardu vadinama Passamaquoddy) yra įrengiamas moderniškas uostas.

Santos kabantis tiltas „Penčil“.

Brazilijos Lietuvių Visuomenės žiniai.

Brazilijos Lietuvių Aero Klūbas šiuo turi garbę pranešti Gerbiamajai Lietuvių visuomenei, kad B. L. Aero Klūbo iki šiol viešas veikimas negalėjo pasireikšti dėl užsitęsusio Klūbo įle galavimo valdžios įstaigose. Pastaruoju laiku baigiami atlikti visi formuluai ir B. L. A. Klūbas gais veikti viešai.

Be to, Brazilijos lietuvių spaudoje (L. Aidas Br. Nr. 43) buvo tilpusi korespondencija, liečianti Aero Klūbo veiklą, neatitinkanti tikrenybei.

Su aukšta pagarba

B. L. A. K. Pirmininkas

Vl. Eldrigevičius.

TIK «LIETUVY» PASISKELBĖS TAMSTA TURĖSI IŠ SKELBIMO NAUDA. SKELBIMU KAINOS PRIEINAMIAUSIOS.

P a d ė k a .

Sporto S-gos «Lithuania» Villa Anastazijos skyriaus valdyba išreiškia nuoširdžią padėką mūsų rėmėjams p. p. K. Makauskaitėi, E. Beizaraitėi, J. Gudaičiui, K. Apanavičiui ir J. Maziliauskui, padėjusiems mums pastatyti š. m. lapkričio mėn. 14 d. «Amerika Partije» ir tuo prisidėjusiems prie bendro vakaro pasisekimo.

Valdyba.

Kas bus, kas nebus, bet Lietuvis nepraxus!

Suvienitas Hollandijos Bankas

(O Banco Holandez Unido)

RUA DA QUITANDA Nr. 101 SÃO PAULO

tai tiltas, jungtas Tamsta su giminėmis ir draugais Lietuvoje

Suvienitas Olandijos Bankas gali išrūpinti Tamstai EMIGRACIJOS ČEKIUS 3000\$000 VERTĖS.

kurį privalo turėti kiekvienas emigrantas, įvažiuojantis į šią valstingą valstybę ir norint siusti pinigus į tėvynę per mūsų banką jis gali būti kaip

ČEKIS IŠKEISTAS Į JOSŲ ŠALIES VALIUTĄ ir išmokėtas bet kurioje vietoje.

Turėdamas sutaupų Tamsta gali jas padėti į mūsų banką, į savo atskirą etnamingą sąskaitą ir gauti

4 1/2 0/0 metiniu nuosimėiu

kuriuos išmokame du kartu į metus, tai yra pabaigoje birželio ir gruodžo mėnais.

Jūsų garantija yra
Hollandsche Bank - Unie N. V. Amsterdam

su skyriais visuose pasaulio šalyse, kaip Rio de Janeiro, Santos, Buenos Aires, Caracas, Haifa, Istanbul, Williemstad ir Oranjestad.

Kzs.

LIETUVIS SIUVĖJAS

ALEKSANDRAS BAGDONAS.

Diplomuotas Rigos Instituto ir Klai pėdos Amatų Rūmų. Pirmas po karinių laikų lietuvis išlaikęs valstybinius siuvimo egzaminus Lietuvoje. Darbas s. žiningas, greitas ir gražus. Slavam įvairūs viriški rūbai, kaip kostiumai, paltai ir t. t. Lietuviams nuolaida. Di delis užsieniui ir vietinių medžiagų pasirinkimas.

Siuvykla:

Rua da Mooca Nr. 534-B S. Paulo

SKLYPAI ANT RUA ORATORIO

(Alto da Moóca)

5 minutes kelto nuo autobuso linijos, prie Caixa da Agua, vieta aukšta ir labai grafi. Žemiausios kainos. Išgametis išsimokėjimas.

Informacijos: vietoje, Moóca, rua Oratorio, 534 pas p. LINO, arba ant rua Visc. do Rio Branco Nr. 304, tel. 4-0446, pas p. JACOB.

IŠSIMOKĖJIMUI PIRKTI DABAR IR MOKĖTI PASKUI.

Mūsų krautuvė parduoda: įvairius baltinius, staltieses, paklodes. Baltiniai ponios šilkiniai ir kitokios medžiagos. Jaunosioms valinai iš vietinių ir užsieniui medžiagų. Marškiniai vyrams visokiausiu rūšių. Gumos paltai vyrams ir moterims ant užsakymo. Duodame savo darbo piną garantiją. Teirankites pas mūsų agentus be kompromisų. Sankti telefonu 4-6129. CASA CONFIANÇA M. L. Rua Ypiranga, 129 sob.

SÃO PAULO — RIO DE JANEIRO.

Įdomiausia kelionė automobiliu. Už 98\$700 Tamsta galite padaryti puikią ekskursiją tarp dviejų didžiausių miestų patogiausiose automobiliuose. Vietų užsakymai viešbuty «Esplanada Hotel», arba susisiekiame bendrovės «CONDUZ» raštiniėje per telefoną: 4-9160 ir 2-5055.

JEI NORITE SIUSTI PINIGUS Į LIETUVĄ, tai pasinaudokite gera proga ir užgikite į Liet. Namus, RUA BANDEIRANTES, 92. Darome pinigines perlaides į Lietuvą litais. Pigiau patogiau ir greičiau, kaip kitur.

TIK LIETUVIŲ SKAITYDAMAS
VISKĄ ŽINOSI

RESTORANAS IR VALGYKLA.

Skaniūs valgiai ir mandagus patarnavimas. Mėnesinis pensjonas. Pietūs ir vakarienės už 1\$700 tik pas

POVILĄ ROMANOVĄ

Rua José Paulino, 151, (Bom Retiro) São Paulo.

LEITE VIGOR

Geriausias pienas São Pauly

S. A. Fabrica de Productos Elimenticios VIGOR

Rua Joaquim Carlos, 174 S. Paulo
Tel. 9-2161, 9-2162, 9-2163.

Valgykla ir pensjonas.

Skaniūs pietūs ir mėnesinis pensjonas. Duodami pietūs į namus. Kainos prieinamos. Užteikt pas

JULĖ ŠIMANUSKIENĖ

Vila Anastacio, Rua Alvarenga Peichoto 85.

„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske.
- 2) José Paulino valstinėj.
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Mokoj, kampas Av. P. de Barros kioske.
- 5) Menkaičio krautuvėj S. Annoj.
- 6) Ant Largo da Sé kioske (prie laikrodžio).
- 7) Kirilauško krautuvėj, Vila Anastacioj, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvio“, Redaktojoj visomis dienomis.

ADVOKATAS

DR. A. F. CESARINO JUNIOR

Teikia įvairius juridinius patarimus lietuviams veltui. Taip pat veda visokias bynas teismo įstaigose. Lietuviai, turėdami kokių nors reikalų su teismo ar kitomis įstaigomis, ar norėdami gauti nemokamai juridinių patarimų kreipkitės pas advokata Dr. Cesarino Junior.

Rua 11 Agosto Nr. 31 1° andar, sala 18 Tel. 2-6301.

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629. Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(Kampas Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salės 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte. Tel. buto 2-5068.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32.

Tel. 2-6393

Verčia į visų kalbų įvairius dokumentus kaip yra kontraktus, viso kius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

Mūsų skaitytojams užsieniuose.

Lietuvoje „Lietuvj“ galima užsisakyti per DULR Akademinių Skyrių. Prenumeratos kaina metams tik 6 litai, pusmečiui 3 litai. Pinigus galima siųsti paštu DULR Akademiniam Skyriui, pažymint, kad pinigai įmokami už „Lietuvio“ prenumeratą. Ten pat reikia nurodyti savo vardą — pavardę ir tikslią adresą.

Šiaurė ir Pietu Amerikoje bei kituose šalyse:

„Lietuvj“ galima užsisakyti į bet kurią pasaulio valstybę. Į Šiaurės Amerika „Lietuvio“ prenumeratos kaina metams 1 doleris, Argentinoje — 3 peznai, Urugvajuje 2 peznai (Urucvajaus). Visuose kitose šalyse metams 1 su puše dolerio. Iš visur kitur, iš-kyrus Lietuvą, pinigus reikia siųsti paštu įvertintu laišku šiuo adresu: „LIETUVIS“ CAIXA POSTAL 1764. S. PAULO — BRASIL.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“ įsteigta 1890 metais. Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais. Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujies. ARTHUR SCHMIDT Rua São Caetano, 111 (senas n.103) Tel. 4-5576 São Paulo.

DANTISTAS
JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo Tel. 9-4954
Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su porcelena, arba sidarbu. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 3\$000. Atidaryta dieną ir nakti. —

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laiųv išėjimas į Europą
Al. Alexandrino 17. 11. 36.
Jos. Charlotte 28. 11. 36.

Klinos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.
Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai [įstaiga atidara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Ivairios žinios

Pranašauja Europoje karą.

Žinomas Amerikos ekonomistas Roger W. Babson vienoje paskaitoje pažymėjo, kad sąryšis su įvykiats Ispanijoje, Europoje karas esąs neišvengiamas. Babsono nuomone, visų pirma prasidėsias ekonominis karas, po kuriuo seks ginčluoti valstybių susirėmimai.

Vokietija pasirašė karo sutartį su Japonija?

Iš Londono pranešama, kad politiniuose slokniuose eina gandai apie naują, siaptą karo sutartį, kurią pasirašiusi Vokietija su Japonija. Sutartis nukreipta prieš Sovietų Rusiją. Kaip žinome santikiai tarp Sovietų Rusijos ir Vokietijos įtempti. Taip pat blogi santikiai Sovietų ir su Japonija.

Nacionalistai ima virių.

Naujausios žinios iš Madrido praneša, kad lapkričio 19 dieną Ispanijos sukilėliai užėmė keletą labai svarbių pozicijų Madrido mieste. Dabar jaučiamas žymi nacionalistų persvara. Diena iš dienos laukiama visiškų Madrido kritimo.

Nusizūdė Prancūzijos vidaus reikalų ministeris.

Šiomis dienomis nusizūdė Prancūzijos vidaus reikalų ministeris Salengro. Jo nusizūdimo priežastis neaiški. Nekurie laikraščiai atskina, kad ministeris nusizūdė dėl to, kad nesugyvenęs su žmona, kuri sako, kad dėl įvairių politinių komplikacijų.

Ir Belgija reikalauja Tautų Sąjungos reformos.

Belgijos vyriausybė pasiuntė į Ženevą raštą, kuriame nurodo Tautų Sąjungos reformos reikalingumą. Tautų Sąjunga turinti būti reformuota internacionaliniais ir tvirtais pagrindais, kad jos balsas būtų svarus ir reikšmingas pasaulio politikos reikaluose ir tarptautiniuose ginčuose.

Ispanijos sukilėliai suėmė rusų laivą.

Iš Vašingtono pranešama, kad Ispanijos sukilėliai suėmė Sovietų Rusijos laivą «Sojusbednikov», kuris vežė ginklus ir amuniciją Ispanijos legalistams. Laivas nugabentas į vieną Maroko uostą.

Peštynės Prancūzijos parlamente.

Lapkričio 13 d. per Prancūzijos parlamento posėdį kilo didelis triukšmas

dėl ministerio pirmininko L. Blumo kalbos. Kalbant Blumui iš dešiniųjų atstovų pusės kilo riksmas «nešvarus Zydai». Po to kairieji pradėjo politi dešiniuosius ir parlamento salėje kilo didelės peštynės.

Fašistai su komunistais kelia triukšmą Anglijoje.

Paskutinio laiku įvairiuose Anglijos miestuose įvyko nemaža susirėmimų tarp fašistų ir komunistų. Suimta nemaža žmonių. Iš Londono pranešama, kad tiek komunistai, tiek fašistai šalyje triukšmą kelia iš užsienio kurstomi.

Baisi lėktuvo katastrofa Italijoje.

Netoli Romos miesto nukrito didžiulis bombanėšis ir suduzo į jūpatius. Per įvykusių nelaimę žuvo dvidešimt žmonių.

Ispanijos legalistai protestuoja.

Ispanijos legalistų vyriausybė pasiuntė protestą Tautų Sąjungai dėl to, kad Vokietija ir Italija nutarė pripažinti Ispanijos sukilėlių valdžią su generolu Franco priešaky.

Iš Ženevos pranešama, kad Tautų Sąjunga laukianti civilinio karo pabaigos ir pripažinti tą valdžią, kurie bus laimėtojai.

Didelis Madrido bombardavimas.

Naujausios žinios iš Madrido praneša, kad sukilėliai vėl pradėjo smarkiai bombarduoti visas legalistų karines medis tvirtoves ir patį miestą. Madridas pergryvena baisią ir šurpulingą tragediją.

Vienos konferencija.

Šiomis dienomis Austrijos sostinėje Vienoje įvyko Italijos, Austrijos ir Vengrijos konferencija, kurioje svarstyta Mažosios Santarvės (Romonija, Cekoslovakija ir Pietų Slavija) užimtų Vengrijos žemių gražinimas.

Dėl konferencijos nutarimų labai susirūpinę Mažoji Santarvė, kuri griežtai nusistatiusi prieš bet kokį savo teritorijų peržūrijimą.

DIDELIS PASIRUOŠIMAS TAIKOS KOFERENCIJAI.

Gruođio 1 d. Buenos Aires mieste prasideda Pan-Amerikos taikos konferencija. Kalkurie konferencijos atstovai jau atvyko į Buenos Aires. Argentinos sostinėje šiai konferencijai labai smarkiai ruošiamasi. Konferencijai pridudama didelės reikšmės.

Už pinigus viskas galima...

Š. mėn. 18 diena Brazilų kompanijos laivą į Lietuvą išvyko buv. mok. V. V. Nalivaika. Tai visai natūralu. Žmogus, kuris po dviejų metų trunkančio savo gyvenimo São Paulo mieste dėl nesugebėjimo rįmtai eiti savo pareigas, tiek Brazilų, tiek Lietuvų savo verslininkų iš turtytes buvo atleistas, nesku, turėjo arba netis kuo darbo, arba važiuoti į Lietuvą «teisybė» ieškoti... B t truputį nenatūralu, kad tas žmogus, kuris visur pritrūkdavo pinigų savo sąskaitoms padengti, staiga pasirodė duosnus ir turtingas. Jis atsisakė pasinaudoti konsulato pasiūlymu apneškta laivokorte ir lapkričio mėn. 17 d. pakelė išleistųjų laivą jau iš kalno išmesdamas šiam reikalui gražią krūvelę mlreisų. Iš anksto nustatytu planu jo acentai vaikščiojo po miestą visiems garsindami, kad išleistuvės būstančios labai iškalmingos nes p. Nalivaika esą prieš išvažiavimą atsiprašė ir susitarė su visais ką tik jis buvo kuo nors įleidęs. Buvo garsinama, kad išleistuvėse dalyvausią p. Konsulas su kitais konsulato valdininkais ir visų mokyklų mokytojais. Dėl to keletas ramių mūsų kolonijos lietuvių ir keletas brazilų valdininkų priėmė pakvietimus ir tik vėliau pamatė, kad dalyvausiu neaiškioje kompanijoje, susigriebė. Kai kurie, neaukų baltaus psabgais, apleido šalį.

Siose išleistuvėse savo tuižį išleijo ne vien truksaungieji Mokos berniukai, bet, ir buv. kolonijos kapelionas kun. B. Suginas. Be to, dar pasakė prakalbas: pora Brazilų, p. Uckus, Serbentis ir... kun. P. Ragažskas!

Kun. B. Suginas tiek Lietuvai, tiek Brazilijai kalbėdamas puolė konsulata, mokytojus ir pavienius asmenis o p. Serbentas, kuris visur mėستا tirtu juotis prieš metus buvusio Dr. V. Kudirkos lietuvų mokyklos tėvų komiteto pirmininku, lyg norėdamas atvaizduoti senąją mokyklos vadovybę su juo ir p. V. Nalivaika priešaky, grašiuo Konsulatui, Liet. S-gai! Brazilijoje, mokytojams ir visiems tiems, kurie nepripažįsta «didžiųjų nuopelau» šio baltaus kaltininkams.

Paceliam kalbėjo pats V. Nalivaika. Kalbėjo Lietuvai ir portugaliskai. Kalbėdamas netuviškai, trumpais žodžiais padėjojo savo geradėjams žadėdamas Lietuvoje išrūpinti vienienas aukštesnes vietas, lituems štai įvairių gerybių. Portugalų, jei taip galima būtų pavadinti, kalba buvo dar trumpesnė, būtent: «Mens amicos!... Amigos mens!... Mens caros amigosi!... Caros, caros amicos!... en... en... en... — Pranašau, svečiai, vašintiel.»

Toliau buvo užsiminta dėl užuojautų ir rezoliucijų, bet kadangi svečiai ne visi iš anksto buvo palankiai nutękti, ir šis klausimas balzesi neatškinai.

Mūsų visuomenė dabar džiausis, kad vėliau kolonijos kirstintoju liko reaktian. O šis iš savo pusės linkiu p. V. Nalivaikui laimėms! pravažiuoti į tėvynę ir gerai pasimokyti kaip reikia gyventi ir dirbti tautos ir tėvynės labui!

Baltaus dalyvis.

Pranešimai

RIO DE JANEIRO MIESTE «LIETUVIS» GAUNAMAS

pirkti paviontais numeriniais: «Vilnius» S-gos patalpoje, Praça Tiradentes Nr. 46 ir ant Largo da Lapa ir Avenida Mem de Sá kampo laikraščių kioske.

Šiuo pranešama, kad ateinantį ketvirtadienį, lapkričio 26 dieną, 7 val. vakaro, rua Bandeirantes, 92 šaukiamas Spaudos d-jos «Sviesa» metinis narių — pajūninkų susirinkimas. Bus svarstomi labai svarbūs klausimai.

Valdyba.

Paieškojimas.

ONĄ DARĄŠKEVICIENĘ paieško MOTIEJAUS JANULIO, gyvenančio Šiauliuose (Lietuvoje). Jis pats, arba kas apie jį žino, prašoma atsinepti šiuo adresu: O. Darąškevičienė, rua Saloa Nr. 57 São Paulo — Brazilija.

Kur linksmi praleisti vakarą?

Miesto centre, ant rua Visconde Rio Branco (kampas rua Victoria) Nr. 461 lietuvų šeiminkų linksma ir jauki užtega «BAR RIO BRANCO» tikrai linksmina svečius.

Baro orkestras iš žymiausių S. Paulo rusų muzikų. Balaalaukos, solistai, choras, lietuviška muzika ir t. t. ir t. t. Kas vakaras nuo 9 v. vak. iki 1 val. nakt. dainuoja žymiausi solistai — soprannas, tonoras ir bosas. Linksma be galo!

Atus, vynai ir kitokie gerimai pigiau, kaip kur kitur. Tikroji lietuviška deginė iš Lietuvos.

Tautiečiai, atsilankykite ir nesigaliesite linksmai praleidę laiką.

VISUR IR VISADA BŪK LIETUVIS

O kiekvieno lietuvio — išeivio pareiga skaityti didžiausį, įdomiausį ir pigiausį visoje Pietų Amerikoje savaitraštį «LIETUVIS».

DR. EDITH KOGAN

DANTISTĖ—CHIRURGĖ
Berlyno — Brazilijos universitetu. Burnos ligos. Dirbtiniai dantys.
Avenida São João, 613 Ap. 1, 1 aud

NAUJIENA! NAUJIENA!

Pirmoji lietuviška kaklaraiščių dirbtuvė.

JONO ZACHARKO

Didelis pasirinkimas modernių ir gerų kaklaraiščių, nosinaičių ir «borboletų». Urnu ir padėmali. Ypač geras nuolaida lietuviams.

TAIGI, SAVIEJI PAS SAVUOSIUS!

RUA CORREIO DE MELLO Nr. 56 (Blom Retiro)